

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101754

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-12-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шашкова Агнета Олександрівна

2. Ahneta O. Shashkova

Кваліфікація: 023

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8518-2621

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Теорія та історія мистецтва

Дата захисту: 04-12-2023

Спеціальність за освітою: Ступінь вищої освіти "Магістр" спеціальності "Реставрація творів мистецтва"

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ

23.103.015_ID2607

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесеньський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесеньський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.19.05, 18.31.91.11, 18.31.09.29, 18.07.23, 18.07.23.05

Тема дисертації:

1. Іконопис І. С. Їжакевича 1940–1950-х років: Особливості атрибуції та реставрації
2. Icon Painting by I. S. Yizhakevych in the 1940s and 1950s: Peculiarities of Attribution and Restoration

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню іконопису І. Їжакевича, створеному у 1940–1950-х роках для храмів міста Києва та околиць. Мета роботи – виявити нові та систематизувати наявні відомості стосовно ікон І.С. Їжакевича 1940–1950-х років, їх художніх особливостей, техніки та технології; охарактеризувати живописну манеру останнього періоду його творчості; на основі отриманих результатів уточнити атрибуцію ряду ікон, що йому приписуються; сформулювати методологію реставрації творів сакрального живопису І. Їжакевича, виходячи з виявлених у процесі дослідження особливостей. Аналіз наукової розробки обраної теми

підтвердив відсутність ґрунтовних праць та наявність значних розбіжностей у попередніх дослідженнях, що спираються здебільшого на згадки парафіян та служителів храмів та/або поверховому візуальному дослідженні в несприятливих умовах діючих храмів. Усебічне дослідження ікон 1940–1950-х рр. здійснено в діючих храмах: Покрова Пресвятої Богородиці на Пріорці, Свято-Макаріївській на Татарці, Свято-Покровській Подільській церкві. Додатково розглядаються ікони, відповідність яких періоду, що досліджується, поки не була підтверджена: окремі ікони храмів Вознесіння Господнього на Деміївці, Серафима Саровського в Пущі-Водиці та іконостасу домової церкви митрополичої резиденції (нині – Патріархії УПЦ КП), що знаходиться на вул. Євгена Чикаленка, 36 (нині в приміщені Патріархії діє Парафія Святого Філарета Милостивого). Для уточнення атрибуції залучені архівні джерела – документи та твори, що зберігаються у Центральному державному архіві-музеї літератури та мистецтва України, Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Центральному Державному історичному архіві України, а також окремі твори з Національного художнього музею України, Музею однієї вулиці (м. Київ), Національного музею ім. А. Шептицького (м. Львів); дипломні та курсові роботи кафедри техніки та реставрації творів мистецтва та кафедри теорії та історії мистецтв Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури. Наукова новизна полягає у тому, що вперше проаналізовано й узагальнено наявні матеріали стосовно сакральної спадщини І. Їжакевича 1940–1950-х років; досліджено відмінні риси живописної манери митця зазначеного періоду, що дозволило визначити експертні ознаки його індивідуального творчого почерку, розрізнити ікони майстра та його учнів; здійснено ґрунтовне взаємодоповнююче мистецтвознавче та техніко-технологічне дослідження ікон 1940–1950-х років в означених храмах; досліджено стилістичні особливості іконопису І. Їжакевича пізнього періоду та її кореляцію зі всією творчістю митця; на базі отриманих результатів створено актуальні рекомендації стосовно зберігання ікон І. Їжакевича в умовах діючих храмів й особливостей їх консервації та реставрації.

2. The dissertation is devoted to the study of the icon painting by I. Yizhakevych created in the 1940s and 1950s for churches located in Kyiv and its surroundings. The purpose of the paper is to discover new and systematise existing information about the icons by I. S. Yizhakevych of the 1940s-1950s, their artistic peculiarities, technique and technology; characterise the painting style of the last period of his work; establish the attribution of a number of icons attributed to him based on the obtained results; formulate the methodology of the restoration of sacred art pieces by I. Yizhakevych, based on the peculiarities revealed in the process of research. The analysis of the scientific development of the chosen topic confirmed the lack of thorough works and the presence of significant discrepancies in previous studies, which are mostly based on the mentions of parishioners and church ministers and/or superficial visual research under unfavourable conditions of operating temples. A comprehensive research of the icons of the 1940s and 1950s took place at operating churches: Church of the Intercession of the Holy Mother of God in Priorka, Church of St. Macarius in Tatarka, Podilskyi Church of the Intercession. In addition, the paper considers the icons that have not yet been confirmed to be related to the researched period: Individual icons of the Churches of the Ascension of the Lord in Demiivka, Church of St. Seraphim of Sarov in Pushcha-Vodytsia, the iconostasis of the church of the metropolitan residence (now – Ukrainian Orthodox Church – Kyiv Patriarchate) located at 36 Yevhena Chykalenka Str. (now the Parish of Saint Philaret the Merciful operates in the premises of the Patriarchate). To establish the attribution, archival sources were involved – documents and works stored at the Central State Archives Museum of Literature and Art of Ukraine, the Institute of Manuscript of V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine, the Central State Historical Archives of Ukraine, as well as individual works from the National Art Museum of Ukraine, the One Street Museum, (Kyiv), A. Sheptytskyi National Museum (Lviv); thesis and term papers of the department of techniques and restoration of works of art and the department of theory and history of art of the National Academy of Fine Arts and Architecture. The scientific novelty consists in the fact that the available materials, related to the sacral heritage of I. Yizhakevych dated back to the 1940s and 1950s., have been analysed and summarised for the first time; distinctive peculiarities of the artist's painting style of the specified period were studied, which made it possible to determine the expert signs of his individual creative technique, distinguish the icons of the artist and his students; a thorough complementary art historical, as well as technical and technological study of the icons of the 1940s-1950s in the specified temples was carried out; the

stylistic features of I. Yizhakevych's icon painting of the late period and its correlation with the artist's entire work were studied; based on the obtained results, relevant recommendations were created regarding the storage of I. Yizhakevych's icons at operating churches and taking into account the peculiarities of their conservation and restoration.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U111260

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шашкова А. О. Живописна техніка ікон І. С. Їжакевича «Спас на престолі» та «Богоматір з немовлям» (Покровська церква на Пріорці). Проблема авторських та неавторських поновлень. Українська академія мистецтв. Дослідницькі та науково-методичні праці. Київ, 2019. № 28. С. 170–179. DOI: <https://doi.org/10.33838/naoma.28.2019.170-179>. ISSN 2411-3034
- Шашкова А. О. Типологія авторських правок в іконах церкви Покрови на Пріорці (у період творчості І. С. Їжакевича 1943–1945 рр.). Художня культура. Актуальні проблеми. Київ, 2020. №. 16(2). С. 122–134. DOI: [https://doi.org/10.31500/1992-5514.16\(2\).2020.217802](https://doi.org/10.31500/1992-5514.16(2).2020.217802). ISSN: 1992-5514
- Шашкова А. О. Проблематика атрибуції ікон І. С. Їжакевича «Євангелісти» (Церква Покрови Пресвятої Богородиці, Пріорка м. Київ). Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених ДДПУ ім. Івана Франка. Дрогобич, 2020. №34(Т. 5). С. 70–81. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-5-11>. ISSN 2308-4855

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: зрезультати дисертації сприятимуть подальшому дослідженню творчості і. їжакевича та особливостей українського іконопису середини хх ст., внесуть корективи до історії мистецтва України хх ст. здійснена наукова робота може бути використана для створення навчальних програм, науково-методичних посібників, підручників з мистецтвознавства та реставрації живопису; монографій та каталогів-резонансу ереження культурної спадщини

Охоронні документи на ОПІВ:

Літературні та художні твори

Всі досліджувані у дисертації твори перейшли у суспільне надбання.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимченко Тетяна Ростиславівна

2. Tetiana R. Tymchenko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1814-4331

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Олена Анатоліївна

2. Olena A. Osadcha

Кваліфікація: к. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4990-6412

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Код за ЄДРПОУ: 21598958

Місцезнаходження: вул. Михайла Бойчука, 32, Київ, 01103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шуліка Вячеслав Вікторович

2. Viacheslav V. Shulika

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1997-7033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, буд. 8, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дундяк Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Dundiak

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8175-479X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Код за ЄДРПОУ: 02125263

Місцезнаходження: вулиця Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область,, Івано-Франківськ, 76008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Вікторія Павлівна

2. Victoria P. Mazur

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1365-7581

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02214165

Місцезнаходження: вул. Вознесенський узвіз, буд. 20, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Селівачов Михайло Романович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Селівачов Михайло Романович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кашшай Олена Степанівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна